ESF programm "Kutsete süsteemi arendamine"

KUTSESTANDARD

Väikelaevaehitaja, tase 4

Väikelaevaehitaja, tase 4 kutsestandard on aluseks kutsekeskhariduse taseme riikliku õppekava koostamisele ja töötajate hindamisele.

Kutsenimetus	Eesti kvalifikatsiooniraamistiku (EKR) tase
Väikelaevaehitaja, tase 4	4

Võimalikud spetsialiseerumised ja nimetused kutsetunnistusel	
Spetsialiseerumine	**Nimetus kutsetunnistusel**
Komposiitmaterjalist väikelaeva ehitamine	Väikelaevaehitaja, tase 4 Komposiitmaterjalist väikelaeva ehitamine
Metallmaterjalidest väikelaeva ehitamine	Väikelaevaehitaja, tase 4 Metallmaterjalidest väikelaeva ehitamine
Puitmaterjalist väikelaeva ehitamine	Väikelaevaehitaja, tase 4 Puitmaterjalist väikelaeva ehitamine
Väikelaeva tehnika paigaldamine	Väikelaevamehaanik, tase 4
Väikelaeva tehnika paigaldamine	Väikelaevaelektrik, tase 4

Võimalikud osakutsed ja nimetused kutsetunnistusel	
Osakutse nimetus	**Eesti kvalifikatsiooniraamistiku (EKR) tase**
Laevatehnika (seadmed, sõlmed, süsteemid jne) paigaldamine, tase 4	4
Elektrisüsteemide ja elektroonikaseadmete paigaldamine, tase 4	4
Lamineerimine, tase 4	4
Väikelaeva keevitamine, tase 4	4
Metallist väikelaeva koostamine, tase 4	4
Väikelaeva kere välisviimistlus, tase 4	4

A-osa
KUTSEKIRJELDUS

A.1 Töö kirjeldus

Väikelaevaehitajad leiavad tööd nii komposiitmaterjalist, puitmaterjalist kui ka metallmaterjalist veesõidukeid valmistavates ning nende remondi ja hooldusega tegelevates ettevõtetes.
Ta ehitab, vormib ja koostab paate, jahtlaevu, kaatreid jm veesõidukeid (edaspidi väikelaevu) kerepikkusega kuni 24 m ning paigaldab nendesse sisustust ja varustust. Väikelaevaehitaja põhilised tööülesanded on konstruktsioonelementide ja teiste detailide valmistamine, remontimine, paigaldamine ja sobitamine; konstruktsioonide valmistamine ja monteerimine; mitmesuguste väikelaevaseadmete paigaldamine ja süsteemide ehitamine. Ta valdab väikelaevade ehitamise oskusi, tunneb materjalide omadusi ning oskab kasutada materjalide töötlemise pinke, seadmeid, käsi-, pneumo- ja elektritööriistu.
Oma tööülesannete täitmisel juhindub väikelaevaehitaja kutsealal kasutatavatest normdokumentidest ja kvaliteedinõuetest ning järgib üldtunnustatud töökultuuri põhimõtteid. Väljendab end ladusalt nii kirjalikult kui ka suuliselt.

4. taseme väikelaevaehitaja on õppinud ja praktiliste kogemustega töötaja, kes täidab tööülesandeid iseseisvalt, lähtudes oma töös etteantud juhistest. Vajadusel juhendab ta teiste töötajate tööd.
A.2 Tööosad
A.2.1 Väikelaevaehituse töö juhendamine 1. Ühe töötaja, väikese töögrupi või väikeste töögruppide tööde juhendamine. A.2.2 Väikelaeva standarditele, spetsifikatsioonile ja juhenditele vastavuse ja kvaliteedi kontrollimine 1. Juhendatavate tööde vastavuse kontrollimine. 2. Dokumenteerimine.
Spetsialiseerumisega seotud tööosad
Komposiitmaterjalist väikelaeva ehitamine A.2.3 Väikelaeva kere-, tekikonstruktsiooni- ja tugevduselementide valmistamine ning detailidest väikelaeva koostamine vastavalt ette antud juhenditele 1. Vormide ettevalmistamine. 2. Klaasplastist detailide vormimine. 3. Komposiitmaterjalist detailide töötlemine. 4. Vormitud detailidest komposiitmaterjalist väikelaeva koostamine. 5. Vormide valmistamine komposiitmaterjalist väikelaevade tootmiseks. A.2.4 Lamineerimine 1. Vormide ettevalmistamine. 2. Klaasplastist detailide vormimine. 3. Komposiitmaterjalist detailide töötlemine. A.2.5 Väikelaeva kere välisviimistlemine 1. Pinna ettevalmistamine. 2. Pindade katmine pinnakaitse- (värvid, lakid, vahad jne) või muude kattematerjalidega. A.2.6 Väikelaeva sisustuselementide valmistamine ja viimistlemine 1. Pindade töötlemine. 2. Pindade ettevalmistamine. 3. Sisustusdetailide viimistlemine. A.2.7 Väikelaeva sisustuselementide paigaldamine 1. Sisustuselementide sobitamine. 2. Sisustuselementide paigaldamine. Metallmaterjalidest väikelaeva ehitamine A.2.8 Väikelaeva kere-, tekikonstruktsiooni- ja tugevduselementide valmistamine ning detailidest väikelaeva koostamine vastavalt ette antud juhenditele 1. Väikelaeva kere- ja tekikonstruktsioonide valmistamine. 2. Väikelaeva kere koostamine eelnevalt valmistatud detailidest ja koostudest. 3. Kere plaadistamine. 4. Rakiste valmistamine. 5. Keevisõmbluste keevitamine. A.2.9 Väikelaeva keevitamine 1. Väikelaeva kere- ja tekikonstruktsioonide valmistamine. 2. Rakiste valmistamine. 3. Keevisõmbluste keevitamine. A.2.10 Metallist väikelaeva koostamine 1. Väikelaeva kere koostamine eelnevalt valmistatud detailidest ja koostudest. 2. Väikelaeva kere plaadistamine. A.2.11 Väikelaeva kere välisviimistlus 1. Pinna ettevalmistamine. 2. Pindane katmine pinnakaitse- (värvid, lakid, vahad jne) või muude kattematerjalidega. A.2.12 Väikelaeva sisustuselementide valmistamine ja viimistlemine 1. Pindade töötlemine. 2. Pindade ettevalmistamine. 3. Sisustusdetailide viimistlemine. A.2.13 Väikelaeva sisustuselementide paigaldamine

1. Sisustuselementide sobitamine.
2. Sisustuselementide paigaldamine.

Puitmaterjalist väikelaeva ehitamine
A.2.14 Väikelaeva kere-, tekikonstruktsiooni- ja tugevduselementide valmistamine ning detailidest väikelaeva koostamine vastavalt ette antud juhenditele
1. Väikelaeva kere-, tekikonstruktsiooni- ja tugevduselementide valmistamine.
2. Väikelaeva kere plaadistamine.
3. Rakiste valmistamine.
A.2.15 Väikelaeva kere välisviimistlus
1. Pinna ettevalmistamine.
2. Pindade katmine pinnakaitse- (värvid, lakid, vahad jne) või muude kattematerjalidega.
A.2.16 Väikelaeva sisustuselementide valmistamine ja viimistlemine
1. Pindade töötlemine.
2. Pindade ettevalmistamine.
3. Sisustusdetailide viimistlemine.
A.2.17 Väikelaeva sisustuselementide paigaldamine
1. Sisustuselementide sobitamine.
2. Sisutuselementide paigaldamine.

Väikelaevatehnika paigaldamine
A.2.18 Laevatehnika (seadmed, sõlmed, süsteemid jne) paigaldamine
1. Väikelaevatehnika paigaldamise ettevalmistamine.
2. Väikelaeva jõuseadmete (sh tugisüsteemid) ja käitursüsteemide paigaldamine ja seadmine.
3. Väikelaeva abiseadmete paigaldamine ja seadistamine.
4. Keerulisema paigaldustehnoloogiaga väikelaeva olme- ja sanitaarsüsteemide paigaldamine ja seadistamine.
5. Rooliseadmete paigaldamine ja seadistamine.
6. Erinevate süsteemide paigaldamine ja seadistamine.
A.2.19 Elektrisüsteemide ja elektroonikaseadmete paigaldamine
1. Alalisvoolusüsteemide paigaldamine ja seadmine.
2. Vahelduvvoolusüsteemide paigaldamine ja seadmine.
3. Navigatsiooni- ja sidesüsteemide paigaldamine ja seadmine.
4. Audio-videosüsteemide paigaldamine ja seadistamine.

Valitavad tööosad

A.2.20 Väikelaeva müügieelne ettevalmistus
1. Koristusmeeskonna töö juhendamine ja kontrollimine.
2. Keerukama inventari paigutamine.
A.2.21 Väikelaeva järelteenindus ja hooldus
1. Seadmete ja süsteemide tõrgete põhjuste selgitamine.
2. Erinevate hooldustööde tegemine.
3. Väikelaeva põhikonstruktsioonide ja seadmete remontimine.
A.2.22 Taglastamine
1. Seisva taglase taglastamine ja seadistamine.
2. Jooksva taglase taglastamine ja seadistamine.

Väikelaevaehitaja kutse sisaldab järgmisi osakutseid:
Laevatehnika (seadmed, sõlmed, süsteemid jne) paigaldamine.
Elektrisüsteemide ja elektroonikaseadmete paigaldamine.
Lamineerimine.
Väikelaeva keevitamine.
Metallist väikelaeva koostamine.
Väikelaeva kere välisviimistlus.

A.3 Töö keskkond ja eripära
Väikelaevaehitaja töö on hooajaline, nõuab füüsilist pingutust, tööaeg võib olla paindlik. Töötamine toimub aeg-ajalt välistingimustes ja kõrgustes. Väikelaevaehitaja on teadlik töötamisel esinevatest tervise- ja keskkonnariskidest (esineda võivad müra, vibratsioon, tolm jne). Töötamine kemikaalidega võib esile kutsuda allergiat. Töötamisel on kohustuslik kasutada isikukaitsevahendeid. Tööohutuseeskirjade täitmine on äärmiselt vajalik.
A.4 Töövahendid
Väikelaevaehitaja kasutab oma töös erinevaid seadmeid, käsi-, pneumo- ja elektrilisi tööriistu.
A.5 Tööks vajalikud isikuomadused
Tööga toimetulek eeldab loogilist mõtlemist, ruumilist kujutlusvõimet, käelist osavust, koormustaluvust, õpivalmidust, enesekehtestamist ning oskust töötada meeskonnas. Vajalik on tehniline taiplikkus.
A.6 Kutsealane ettevalmistus
Kutsealane koolitus, mis on läbitud kas kutseõppeasutuses või töötades. Omab töökogemust.
A.7 Enamlevinud ametinimetused
Väikelaevaehitaja, paadiehitaja, lamineerija, mudelsepp, viimistleja, laevapuusepp, väikelaevamehaanik, väikelaevaelektrik, koostelukksepp, koostekeevitaja, taglastaja, keevitaja.

B-osa
KOMPETENTSUSNÕUDED

B.1 Kutse struktuur
Selle kutse taotlemisel on nõutav järgmiste kompetentside tõendamine: Kõigile kohustuslikud on kompetentsid B.2.1 – B.2.2 ja läbiv kompetents B.2.23. Lisaks üks spetsialiseerumistest: Komposiitmaterjalist väikelaevade ehitamine – kompetentsid B.2.3 – B.2.7. Metallmaterjalist väikelaevade ehitamine – kompetentsid B.2.8 – B.2.13. Puitmaterjalist väikelaevade ehitamine – kompetentsid B.2.14 – B.2.17. Väikelaeva tehnika paigaldamine – kompetentsid B.2.18 – B.2.19. Valitavate kompetentside B.2.20 – B.2.22 hulgast vähemalt 1 kompetents. Osakutsed: Laevatehnika (seadmed, sõlmed, süsteemid jne) paigaldamine -osakutse taotlemisel on nõutav kompetentside B.2.18 ja B.2.23 tõendamine. Elektrisüsteemide ja elektroonikaseadmete paigaldamine -osakutse taotlemisel on nõutav kompetentside B.2.19 ja B.2.23 tõendamine. Lamineerimine -osakutse taotlemisel on nõutav kompetentside B.2.4 ja B.2.23 tõendamine. Väikelaeva keevitamine -osakutse taotlemisel on nõutav kompetentside B.2.9 ja B.2.23 tõendamine. Metallist väikelaeva koostamine -osakutse taotlemisel on nõutav kompetentside B.2.10 ja B.2.23 tõendamine. Väikelaeva kere välisviimistlus -osakutse taotlemisel on nõutav kompetentside B.2.5, B.2.11, B.2.15 ja B.2.23 tõendamine.

B.2 Kompetentsid

KOHUSTUSLIKUD KOMPETENTSID

B.2.1 Väikelaevaehituse töö juhendamine	EKR tase 4
Tegevusnäitajad: 1) juhendab ühe töötaja, väikese töögrupi või väikeste töögruppide tööd, lähtudes tööülesannetest, ettevõttes kehtestatud korrast ja arvestades juhendatava(te) isikuomadusi.	

B.2.2 Väikelaeva standarditele, spetsifikatsioonile ja juhenditele vastavuse ja kvaliteedi kontrollimine	**EKR tase 4**
Tegevusnäitajad: 1) kontrollib juhendatavate tööde vastavust etteantud juhistele; korraldab väikelaeva standarditest lähtuvate katsete läbiviimist, järgides etteantud juhiseid ja valides selleks sobivad töövahendid ja materjalid; 2) dokumenteerib enda tehtud töid vastavalt ettevõttes kehtestatud korrale, protokollib väikelaevaehituse standarditest lähtuvate katsete tegemist ja tulemusi.	
Teadmised: 1) juhendmaterjalid ja õigusaktid; 2) väikelaevaehituses kasutatavad tehnoloogiad ja ilmnenud vigade võimalikud tekkepõhjused; 3) kvaliteediõpetus; 4) erinevate seadmete, süsteemide ja sõlmede tööpõhimõtted.	

SPETSIALISEERUMISEGA SEOTUD KOMPETENTSID

Kutse taotlemisel on nõutav lisaks ühe spetsialiseerumise tõendamine:
Komposiitmaterjalist väikelaevade ehitamine – kompetentsid B.2.3 – B.2.7.
Metallmaterjalist väikelaevade ehitamine – kompetentsid B.2.8 – B.2.13.
Puitmaterjalist väikelaevade ehitamine – kompetentsid B.2.14 – B.2.17.
Väikelaeva tehnika paigaldamine – kompetentsid B.2.18 – B.2.19.

Komposiitmaterjalist väikelaeva ehitamine	
B.2.3 Väikelaeva kere-, tekikonstruktsiooni- ja tugevduselementide valmistamine ning detailidest väikelaeva koostamine vastavalt ette antud juhenditele	**EKR tase 4**
Tegevusnäitajad: 1) valmistab ette vormid, lähtudes ette antud juhistest; 2) vormib klaasplastist detaile, lähtudes ette antud juhistest; 3) töötleb (lõikab, lihvib jne) komposiitmaterjalist detaile, lähtudes ette antud juhistest; 4) koostab vormitud detailidest komposiitmaterjalist väikelaeva, lähtudes ette antud juhisest; 5) valmistab vormid komposiitmaterjalist väikelaevade tootmiseks, lähtudes ette antud juhistest.	
Teadmised: 1) materjalid (polümeerid, kiudmaterjalid, vahad, lahustid, distantsmaterjalid, väikelaevaehituses enamlevinud roostevaba terase sulamid); 2) töövahendid (rullid, pintslid, aplikaatorid jm); 3) tehnoloogiad (vormimine suletud ja avatud vormidega, lõikamine, lihvimine, freesimine).	
B.2.4 Lamineerimine	**EKR tase 4**
Tegevusnäitajad: 1) valmistab ette vormid, lähtudes ette antud juhistest; 2) vormib klaasplastist detaile, lähtudes ette antud juhistest; 3) töötleb (lõikab, lihvib jne) komposiitmaterjalist detaile, lähtudes ette antud juhistest.	
Teadmised: 1) materjalid (polümeerid, kiudmaterjalid, vahad, lahustid, distantsmaterjalid, väikelaevaehituses enamlevinud roostevaba terase sulamid); 2) töövahendid (rullid, pintslid, aplikaatorid jm).	
B.2.5 Väikelaeva kere välisviimistlemine	**EKR tase 4**
Tegevusnäitajad: 1) valmistab tüüpolukordades pinna ette (karestab, pahteldab jne) lõppviimistluseks, valides selleks sobivad töövahendid; 2) katab pinnad pinnakaitse- (värvid, lakid, vahad, jne) või muude kattematerjalidega, valides selleks sobivad töövahendid.	
Teadmised:	

1) materjalid; 2) töövahendid; 3) tehnoloogiad.	
B.2.6 Väikelaeva sisustuselementide valmistamine ja viimistlemine	**EKR tase 4**
Tegevusnäitajad: 1) töötleb pindu tüüpolukordades, valides selleks vastavad töövahendid; 2) valmistab tüüpolukordades pinna ette (pahteldab jne) viimistluseks, valides selleks vastavad töövahendid; 3) viimistleb sisustusdetaile tüüpolukordades, valides selleks vastavad töövahendid.	
Teadmised: 1) materjalid; 2) töövahendid; 3) tehnoloogiad.	
B.2.7 Väikelaeva sisustuselementide paigaldamine	**EKR tase 4**
Tegevusnäitajad: 1) sobitab sisustuselemente tüüpolukordades täpselt, lähtudes materjalispetsiifikast ja ette antud joonistest ning vastavalt tegelikele hälvetele; 2) paigaldab eelnevalt sobitatud sisustuselemente vastavalt etteantud juhistele.	
Teadmised: 1) materjalid; 2) töövahendid; 3) tehnoloogiad.	

Metallmaterjalidest väikelaeva ehitamine	
B.2.8 Väikelaeva kere-, tekikonstruktsiooni- ja tugevduselementide valmistamine ning detailidest väikelaeva koostamine vastavalt ette antud juhenditele	**EKR tase 4**
Tegevusnäitajad: 1) valmistab väikelaeva kere-, tekikonstruktsiooni- ja tugevduselemente ja täpsust nõudvaid seadmealuseid; 2) koostab väikelaeva kere eelnevalt valmistatud detailidest ja koostudest, lähtudes etteantud juhistest; 3) plaadistab väikelaeva kere, lähtudes ette antud juhistest; 4) valmistab rakised, lähtudes ette antud tööülesandest ja juhistest; 5) keevitab vastutusrikkaid keevisõmbluseid.	
Teadmised: 1) materjalid (erinevad sulamid ja termotöötlused); 2) töövahendid (giljotiinkäärid, painutuspressid ja profiilipainutusseadmed, keevitusseadmed, lihvimis- ja lõiketööriistad); 3) tehnoloogiad (keevitamine, lehtmetallide lõikamine ja painutamine, profiilide painutamine).	
B.2.9 Väikelaeva keevitamine	**EKR tase 4**
Tegevusnäitajad: 1) valmistab väikelaeva kere- ja tekikonstruktsioone, tugevduselemente ja täpsust nõudvaid seadmealuseid; 2) valmistab rakised, lähtudes ette antud tööülesandest ja juhistest; 3) keevitab vastutusrikkaid keevisõmbluseid.	
Teadmised: 1) materjalid (erinevad sulamid ja termotöötlused); 2) töövahendid (giljotiinkäärid, painutuspressid ja profiilipainutusseadmed, keevitusseadmed, lihvimis- ja lõiketööriistad); 3) tehnoloogiad (keevitamine, lehtmetallide lõikamine ja painutamine, profiilide painutamine).	
B.2.10 Metallist väikelaeva koostamine	**EKR tase 4**
Tegevusnäitajad: 1) koostab väikelaeva kere eelnevalt valmistatud detailidest ja koostudest, lähtudes etteantud juhistest;	

2) väikelaeva kere plaadistamine, lähtudes ette antud juhistest.	
Teadmised: 1) materjalid (erinevad sulamid ja termotöötlused); 2) töövahendid (giljotiinkäärid, painutuspressid ja profiilipainutusseadmed, lihvimis- ja lõiketööriistad); 3) tehnoloogiad (lehtmetallide lõikamine ja painutamine, profiilide painutamine).	
B.2.11 Väikelaeva kere välisviimistlus	**EKR tase 4**
Tegevusnäitajad: 1) valmistab tüüpolukordades pinna ette (karestab, pahteldab jne) lõppviimistluseks, valides selleks sobivad töövahendid; 2) katab pinnad pinnakaitse- (värvid, lakid, vahad, jne) või muude kattematerjalidega, valides selleks sobivad töövahendid.	
Teadmised: 1) materjalid; 2) töövahendid; 3) tehnoloogiad.	
B.2.12 Väikelaeva sisustuselementide valmistamine ja viimistlemine	**EKR tase 4**
Tegevusnäitajad: 1) töötleb pindu tüüpolukordades, valides selleks vastavad töövahendid; 2) valmistab tüüpolukordades pinna ette (pahteldab jne) viimistluseks, valides selleks vastavad töövahendid; 3) viimistleb sisustusdetaile tüüpolukordades, valides selleks vastavad töövahendid.	
Teadmised: 1) materjalid; 2) töövahendid; 3) tehnoloogiad.	
B.2.13 Väikelaeva sisustuselementide paigaldamine	**EKR tase 4**
Tegevusnäitajad: 1) sobitab sisustuselemente tüüpolukordades täpselt, lähtudes materjalispetsiifikast ja ette antud joonistest ning vastavalt tegelikele hälvetele; 2) paigaldab eelnevalt sobitatud sisustuselemente vastavalt etteantud juhistele.	
Teadmised: 1) materjalid; 2) töövahendid; 3) tehnoloogiad.	

Puitmaterjalist väikelaeva ehitamine	
B.2.14 Väikelaeva kere-, tekikonstruktsiooni- ja tugevduselementide valmistamine ning detailidest väikelaeva koostamine vastavalt ette antud juhenditele	**EKR tase 4**
Tegevusnäitajad: 1) valmistab väikelaeva kere-, tekikonstruktsiooni- ja tugevduselemente ning koostab detailidest väikelaeva, lähtudes ette antud juhistest; 2) plaadistab väikelaeva kere, paigaldab plangutuse, lähtudes ette antud juhistest; 3) valmistab rakised, lähtudes ette antud tööülesandest ja juhistest.	
Teadmised: 1) materjalid (puiduliigid ja -omadused, vineermaterjalid, liimid ja nende omadused, immutusvahendid, spetsiaalsed kinnitusvahendid jm); 2) töövahendid (puidutöötlemisseadmed ja -masinad, käsi-tööriistad, aurukast); 3) tehnoloogiad (aurutamine, painutamine, neetimine, tihendamine (takutamine), tõrvamine.	
B.2.15 Väikelaeva kere välisviimistlus	**EKR tase 4**
Tegevusnäitajad:	

1) valmistab pinna ette (karestab, pahteldab jne) lõppviimistluseks tüüpolukordades, valides selleks sobivad töövahendid; 2) katab pinnad pinnakaitse- (värvid, lakid, vahad, jne.) või muude kattematerjalidega, valides selleks sobivad töövahendid.
Teadmised: 1) materjalid; 2) töövahendid; 3) tehnoloogiad.

B.2.12 Väikelaeva sisustuselementide valmistamine ja viimistlemine	**EKR tase 4**
Tegevusnäitajad: 1) töötleb pindu tüüpolukordades, valides selleks vastavad töövahendid; 2) valmistab tüüpolukordades pinna ette (pahteldab jne) viimistluseks, valides selleks vastavad töövahendid; 3) viimistleb sisustusdetaile tüüpolukordades, valides selleks vastavad töövahendid.	
Teadmised: 1) materjalid; 2) töövahendid; 3) tehnoloogiad.	

B.2.17 Väikelaeva sisustuselementide paigaldamine	**EKR tase 4**
Tegevusnäitajad: 1) sobitab sisustuselemente tüüpolukordades täpselt, lähtudes materjalispetsiifikast ja ette antud joonistest ning vastavalt tegelikele hälvetele; 2) paigaldab eelnevalt sobitatud sisustuselemente vastavalt etteantud juhistele.	

Väikelaeva tehnika paigaldamine	
B.2.18 Laevatehnika (seadmed, sõlmed, süsteemid jne) paigaldamine	**EKR tase 4**
Tegevusnäitajad: 1) valmistab ette väikelaevatehnika paigaldamist vastavalt etteantud juhendile ja joonisele (nt kõrge täpsusklassiga avade lõikamine, puurimine jne) ning valib selleks sobilikud töövahendid; 2) paigaldab ja seadistab väikelaeva jõuseadmeid (sh tugisüsteeme) ja käitursüsteeme vastavalt etteantud juhistele, valides selleks sobilikud töövahendid; 3) paigaldab ja seadistab väikelaeva abiseadmeid (sh tugisüsteeme) vastavalt etteantud juhistele, valides selleks sobilikud töövahendid; 4) paigaldab ja seadistab keerulisema paigaldustehnoloogiaga väikelaeva olme- ja sanitaarsüsteeme (nt keevitatavad torustikud) vastavalt etteantud juhistele, valides selleks sobivad töövahendid; 5) paigaldab ja seadistab rooliseadmeid vastavalt etteantud juhistele, valides selleks sobivad töövahendid ja materjalid; 6) paigaldab ja seadistab erinevaid süsteeme (sh vastutusrikkaid gaasi-, avarii-, tulekaitsesüsteeme jne) vastavalt etteantud juhistele, valides selleks sobivad töövahendid ja materjalid.	
Teadmised: 1) materjalid; 2) töövahendid; 3) tehnoloogiad; 4) erinevate seadmete, süsteemide, sõlmede ehitus ja tööpõhimõtted.	

Väikelaeva tehnika paigaldamine	
B.2.19 Elektrisüsteemide ja elektroonikaseadmete paigaldamine	**EKR tase 4**
Tegevusnäitajad: 1) paigaldab ja seadistab alalisvoolusüsteeme vastavalt etteantud juhistele, valides selleks sobivad töövahendid ja materjalid; 2) paigaldab ja seadistab vahelduvvoolusüsteeme vastavalt etteantud juhistele, valides selleks sobivad töövahendid ja materjalid;	

3) paigaldab ja seadistab navigatsiooni- ja sidesüsteeme vastavalt etteantud juhistele, valides selleks sobivad töövahendid ja materjalid; 4) paigaldab ja seadistab audio-videosüsteeme vastavalt etteantud juhistele, valides selleks sobivad töövahendid ja materjalid.
Teadmised: 1) materjalid; 2) töövahendid; 3) tehnoloogiad; 4) erinevate seadmete ja süsteemide tööpõhimõtted.

VALITAVAD KOMPETENTSID

Kutse taotlemisel on nõutav valitavate kompetentside B.2.17 – B.2.19 hulgast vähemalt ühe kompetentsi tõendamine.

B.2.20 Väikelaeva müügieelne ettevalmistus	**EKR tase 4**
Tegevusnäitajad: 1) juhendab ja kontrollib koristusmeeskonna tööd, koristab ja puhastab väikelaeva, kasutades selleks sobivaid töövahendeid ja materjale; 2) paigutab kohale keerukama lahtise inventari (nt päästeparv, ankur, avariipoi jne) vastavalt etteantud juhistele.	
Teadmised: 1) puhastusmaterjalid ja töövahendid; 2) puhastustööde tehnoloogiad; 3) lahtise varustuse paigaldamise tüüpnõuded.	
B.2.21 Väikelaeva järelteenindus ja hooldus	**EKR tase 4**
Tegevusnäitajad: 1) selgitab seadmete ja süsteemide tõrgete põhjused, lähtudes kliendi antavast informatsioonist; 2) teeb hooldustöid (nt seadmete ja sõlmede hooldus jne) vastavalt etteantud juhistele; 3) remondib väikelaeva põhikonstruktsioone ja seadmeid, sõlmi ning süsteeme jne vastavalt etteantud juhistele.	
Teadmised: 1) kulumaterjalid; 2) tehnoloogiad; 3) tüüpilised tõrked ja rikked ning nende kõrvaldamise viisid.	
B.2.22 Taglastamine	**EKR tase 4**
Tegevusnäitajad: 1) taglastab ja seadistab seisva taglase, lähtudes etteantud juhistest; 2) taglastab ja seadistab jooksva taglase, lähtudes etteantud juhistest.	
Teadmised: 1) taglaste ja taglase osade tööpõhimõtted; 2) materjalid (otsad, vallid jm).	

KUTSET LÄBIVAD KOMPETENTSID

B.2.23 Väikelaevaehitaja, tase 4 kutset läbiv kompetents	**EKR tase 4**
Tegevusnäitajad: 1) toetab töökaaslasi ning nendega suheldes näitab üles respekti ja hoolivust; seab inimesed esikohale, töötab tõhusalt üksikisikutega ja tiimis, klientide ja kolleegidega; käitub järjepidevalt organisatsioonis kehtivate väärtuste kohaselt ja järgib väikelaevaehituses kehtivat head tava ja traditsioone; 2) on selge analüütilise mõtlemisega; väljendab end selgelt ja korrektselt kõnes ja kirjas; kasutab oma teadmisi tõhusalt; võtab kiiresti omaks uue tehnoloogia ning kasutab seda sihipäraselt töö eesmärgi saavutamiseks; saab aru organisatsiooni struktuurist ja mõistab oma rolli;	

3) töötab hästi situatsioonides, mis nõuavad avatust uute ideede ja kogemuste suhtes; otsib õppimisvõimalusi; läheneb olukordade ja probleemide lahendamisele innovaatiliselt ja loovalt; mõtleb avatult ja strateegiliselt; lähtub otsuste tegemisel mitmekülgsest informatsioonist; otsib olulist infot enne otsuse langetamist; saab uuest informatsioonist kiiresti aru; toetab ja soodustab organisatsiooni muutusi; 4) planeerib oma aega ette, töötab süsteemselt ja organiseeritult; jälgib juhiseid ja protseduure; on orienteeritud kliendi rahulolule; osutab kvaliteetset teenust või toodet, mis vastab kokkulepitud standarditele; 5) on orienteeritud tulemustele ja tööeesmärkide saavutamisele; saab aru organisatsiooni tegevusest ja eesmärkidest tervikuna; omab ülevaadet ettevõtluse alustest.
Teadmised: 1) kutsealaga seonduvad õigusaktid ja -normatiivid (meresõiduohutuse seadus, toote nõuetele vastavuse seadus, kutsealaga seotud õigusaktid ja juhendmaterjalid (mitmesugused ehitusnormatiivid), tööõigus, tööohutus, tuleohutus, keskkonnakaitse ja jäätmekäitlus jm); 2) ettevõtluse alused; 3) kvaliteediõpetuse alused; 4) meeskonnatöö alused ja juhendamine; 5) väikelaevaehituse alused (sh elektrotehnika ja mehaanika); 6) insenerigraafika (tehniline joonestamine); 7) sõlmed ja pleissimine; 8) keeleoskus – vähemalt üks võõrkeel, eelistatavalt inglise keel.

C-osa
ÜLDTEAVE JA LISAD

C.1 Teave kutsestandardi koostamise ja kinnitamise kohta ning viide ametite klassifikaatorile	
1. Kutsestandardi tähis kutseregistris	12-10122013-3.1.2/6k
2. Kutsestandardi koostajad	Indrek Aavik, OÜ Vätta Puit Andres Meisterson, Kuressaare Ametikool Mark Muru, OÜ Alunaut Aulika Riisenberg, SA Innove Peeter Sääsk, Saare Paat AS Andres Kõnd, Veeteede Amet
3. Kutsestandardi kinnitaja	Transpordi ja Logistika Kutsenõukogu
4. Kutsenõukogu otsuse number	15
5. Kutsenõukogu otsuse kuupäev	10.12.2013
6. Kutsestandard kehtib kuni	09.12.2018
7. Kutsestandardi versiooni number	6
8. Viide Ametite Klassifikaatorile (ISCO 08)	7115 Puusepad
9. Viide Euroopa kvalifikatsiooniraamistikule (EQF)	4
C.2 Kutsenimetus võõrkeeles	
Inglise keeles	Boatbuilder, level 4
Inglise keeles	Joyner, Electrician, Fitter
Soome keeles	Veneenrakentaja
C.3 Lisad	
Lisa 1 Keelte oskustasemete kirjeldused	
Lisa 2 Tööosad ja tööülesanded	